

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de Mariana Dudun,
reprezentată de avocatul Serghei Vizniuc,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de
Mariana Dudun către Întreprinderea Municipală „Apă-Canal Dondușeni” privind
anularea ordinelor, restabilirea la locul de muncă, încasarea salariului și a
prejudiciului,

împotriva deciziei din 12 aprilie 2024 a Curții de Apel Bălți

*(Dosarul nr. 2ra-873/24
PIGD 2-21173641-01-2ra-17072024)*

Recursul este vădit neîntemeiat. Art. 433 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură
civilă.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel nu constituie un temei de
casare a ei.

Judecătoria Edineț, sediul Dondușeni, jud. – L. Danilișin
Curtea de Apel Bălți, jud. – S. Procopciuc, I. Grosu, D. Corolevschii

3 iunie 2026

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursului declarat de Mariana Dudun, reprezentată de avocatul Serghei Vizniuc,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Diana Stănilă, *Președinte,*

Ion Munteanu,

Oxana Parfeni, *judcători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 24 noiembrie 2021, Mariana Dudun a depus cerere de chemare în judecată împotriva Întreprinderii Municipale „Apă-Canal Dondușeni” (concretizată la 3 noiembrie 2022, f. d. 187, vol. II), solicitând anularea ordinului f/n din 20 octombrie 2021 privind sancționarea sa disciplinară cu mustrare aspră, ca fiind ilegal, anularea pct. 1, 3 și 4 ale ordinului directorului Întreprinderii Municipale „Apă-Canal Dondușeni” (în continuare ÎM „Apă-Canal Dondușeni”) nr. 102 din 12 noiembrie 2021 privind inițierea anchetei de serviciu, încasarea despăgubirii pentru perioada absenței de la muncă, calculată în baza salariului mediu lunar de 10.318 lei, precum și încasarea compensației bănești în cuantum de trei salarii medii lunare, în sumă de 30.954 lei (f. d. 3-4, vol. I).

2. La 8 aprilie 2022, reclamanta a depus o cerere de chemare în judecată privind anularea ordinului nr. 6 din 12 ianuarie 2022 cu privire la concediere și restabilirea în funcție.

3. Prin încheierea din 12 mai 2022 a Judecătoriei Edineț, sediul Dondușeni, cauzele civile intentate la cererea Mariane Dudun privind anularea ordinului nr. 6 din 12 ianuarie 2022 cu privire la concediere și anularea ordinului f/n din 20 octombrie 2021 privind sancționarea disciplinară cu mustrare aspră, precum și anularea pct. 1, 3 și 4 ale ordinului nr. 102 din 12 noiembrie 2021 privind inițierea anchetei de serviciu și încasarea despăgubirii pentru perioada absenței de la muncă, au fost conexe.

4. În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamanta a indicat că, prin ordinul emis de ÎM „Apă-Canal Dondușeni” f/n din 20 octombrie 2021, a fost sancționată disciplinar cu mustrare aspră pentru neprezentarea dării de seamă forma EMPOLDER și neachitarea la timp a plății pentru poluarea mediului, aferentă emisiilor, deversărilor de poluanți și depozitării deșeurilor pentru anul 2020.

5. Reclamanta a considerat ordinele contestate ca fiind ilegale și pasibile de anulare, relatând despre controlul efectuat la ÎM „Apă-Canal Dondușeni” la data

de 03 august 2021 de către reprezentanții Inspecției pentru Protecția Mediului Dondușeni, în urma cărui au fost constatate mai multe încălcări ale legislației de mediu, consemnate în procesul-verbal întocmit la aceeași dată.

6. A susținut că, potrivit prescripțiilor organului de control, întreprinderii i s-a impus obligația de a prezenta darea de seamă și de a achita plățile pentru poluarea mediului pentru anul 2020 până la data de 03 septembrie 2021. Deși executarea acestor obligații nu ținea de atribuțiile sale de serviciu, întrucât prin ordinul nr. 162 din 03.08.2021 fusese eliberată de exercitarea, prin cumul, a funcției de economist, la data de 01 octombrie 2021 directorul ÎM „Apă-Canal Dondușeni” i-a solicitat explicații scrise privind neprezentarea dării de seamă forma EMPOLDER.

7. Mariana Dudun a comunicat despre procesul-verbal întocmit la 08 octombrie 2021 de către angajator, prin care s-a constatat refuzul său de a prezenta explicații scrise, iar în baza ordinului f/n din 20 octombrie 2021 a fost sancționată disciplinar cu mustrare aspră pentru neîndeplinirea unor sarcini care, în opinia sa, nu intrau în atribuțiile sale de serviciu.

8. Reclamanta a specificat că în ordinul contestat lipsește referirea la actul normativ sau la alt temei juridic în baza cărui era obligată să întreprindă acțiunile prevăzute în procesul-verbal din 03 august 2021.

9. Aceasta a concluzionat că este persecutată de către angajator ca urmare a depunerii, la 05 iulie 2021, a unei plângeri către organele de drept privind o presupusă schemă de delapidare a bunurilor întreprinderii, organizată de conducerea ÎM „Apă-Canal Dondușeni”. În consecință, a fost emis ordinul nr. 102 din 12 noiembrie 2021 privind suspendarea contractului individual de muncă încheiat cu aceasta, în lipsa unor temeiuri legale.

10. Reclamanta a relatat despre ordinul directorului ÎM „Apă-Canal Dondușeni” nr. 6 din 12 ianuarie 2022, prin care a fost concediată din funcția de contabil-șef pentru absență nemotivată de la serviciu în perioada 03 ianuarie 2022 – 12 ianuarie 2022. Consideră acest ordin neîntemeiat, solicitând anularea lui, restabilirea în funcție și repararea prejudiciului cauzat prin concedierea ilegală.

11. A indicat că, în baza ordinului nr. 102 din 12 noiembrie 2021, pe care l-a contestat în instanță la 24 noiembrie 2021, a fost constituită o comisie pentru efectuarea anchetei de serviciu în privința sa, fiind dispusă și suspendarea contractului individual de muncă în temeiul art. 78 alin. (2) lit. a) din Codul muncii.

12. În perioada 06 decembrie 2021 – 01 ianuarie 2022 s-a aflat în concediu medical, iar la 30 decembrie 2021 a depus cerere privind acordarea concediului

de odihnă anual pentru perioada de muncă 2020–2021 (21 zile) și pentru perioada 2019–2020 (10 zile).

13. Prin răspunsul angajatorului nr. 295 din 30 decembrie 2021, a fost informată că nu este inclusă în graficul concediilor pentru luna ianuarie 2022 și că necesitățile de producție impun prezența sa la serviciu.

14. A susținut că angajatorul nu a ținut cont de prevederile art. 116 alin. (1) și (2) din Codul muncii la examinarea cererii din 30 decembrie 2021.

15. Reclamanta a concluzionat că, la emiterea ordinului de concediere, angajatorul nu a luat în considerare faptul că, în perioada 03 ianuarie 2022 – 12 ianuarie 2022, nu avea obligația de a se prezenta la serviciu, întrucât contractul individual de muncă era suspendat prin ordinul nr. 102 din 12. noiembrie 2021 și nu fusese reluat în modul prevăzut de art. 75 alin. (4) din Codul muncii.

16. În drept, reclamanta și-a întemeiat pretențiile în baza art. 90, art. 206–210 și art. 355 din Codul muncii.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

17. Prin hotărârea din 02 decembrie 2022 a Judecătorei Edineț, sediul Dondușeni, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Mariana Dudun. S-a anulat ordinul administratorului ÎM „Apă-Canal Dondușeni” nr. 216 din 20 octombrie 2021 privind sancționarea contabilului-șef Mariana Dudun cu muștrare aspră, ca fiind ilegal. S-a anulat ordinul administratorului ÎM „Apă-Canal Dondușeni” nr. 6 din 12 ianuarie 2022 cu privire la concedierea contabilului-șef Mariana Dudun, ca fiind ilegal. S-a încasat din contul ÎM „Apă-Canal Dondușeni”, în folosul reclamantei Mariana Dudun, despăgubirea pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă, pentru perioada 12 ianuarie 2022 – 02 decembrie 2022, calculată în baza salariului mediu lunar de funcție al contabilului-șef al ÎM „Apă-Canal Dondușeni”, în mărime de 10.318 lei, în sumă totală de 109.714 lei. S-a încasat din contul ÎM „Apă-Canal Dondușeni”, în beneficiul Marianei Dudun, compensația bănească în sumă de 30.954 lei, echivalentă a trei salarii medii lunare ale contabilului-șef al ÎM „Apă-Canal Dondușeni”, în locul restabilirii la locul de muncă. S-a încasat din contul ÎM „Apă-Canal Dondușeni”, în beneficiul Marianei Dudun, un salariu mediu lunar, în sumă de 10.318 lei, cu titlu de compensare a prejudiciului moral. S-a încasat din contul ÎM „Apă-Canal Dondușeni”, în folosul Marianei Dudun, cheltuielile de asistență juridică suportate de reclamantă în cadrul judecării cauzei, în sumă de 3000 lei. S-a respins capătul cererii de chemare în judecată privind anularea pct. 1 și 3 din ordinul directorului ÎM „Apă-Canal Dondușeni” nr. 102 (227) din

12 noiembrie 2021 „Cu privire la inițierea anchetei de serviciu”, ca neîntemeiat. S-a încasat de la ÎM „Apă-Canal Dondușeni” în bugetul de stat taxa de stat, de la care reclamanta a fost scutită la depunerea cererii de chemare în judecată, în sumă de 4.529,58 lei (f. d. 214–215, vol. I).

18. Prima instanță și-a argumentat soluția invocând că ordinul de sancționare nu conține nicio referire la actul normativ relevant speței sau la un alt temei juridic, potrivit căruia contabilul-șef Mariana Dudun era obligată să întreprindă acțiunile stipulate în procesul-verbal privind rezultatele controlului din 3 august 2021. Or, conform ordinului nr. 34 din 26.04.2019, responsabil pentru întocmirea dării de seamă cu caracter tehnic a fost desemnat inginerul-șef Uncu V. (f. d. 69, vol. I). De asemenea, documentația aferentă poluării mediului a fost întocmită de inginerul-șef și aprobată de administratorul ÎM „Apă-Canal Dondușeni”, Luca Igor (f. d. 91), fapt confirmat de acesta și în referința depusă în ședința de judecată (f. d. 78). Astfel, întocmirea dării de seamă cu caracter tehnic nu intră în competența contabilului-șef, aceasta având doar obligația de a efectua transferurile corespunzătoare ulterior prezentării raportului în contabilitate. Or, raportul respectiv nu a fost prezentat, fapt ce rezultă inclusiv din referința depusă (f. d. 78–81, vol. I).

19. Calculul plății pentru deversările cu poluanți cu ape uzate au fost executate de inginerul șef al întreprinderii, prin urmare el era răspunzător de raportarea dărilor de seamă cu caracter tehnic, ce rezultă și din ordinul nr. 34 din 26 iunie 2019. Din referința prezentată în ședința de judecată de conducătorul la acel moment al ÎM „Apă-Canal Dondușeni” Igor Luca (ulterior a demisionat) rezultă că rapoarte se efectuau și se prezentau de către inginerul-șef Uncu Valeriu, care conform ordinului nr. 34 din 26 aprilie 2019 a fost numit responsabil de raportarea dărilor de seamă cu caracter tehnic, însă ultimul din data de 19 aprilie 2021 până la 02 septembrie 2021 nu a avut posibilitate să prezinte din motivul aflării în concediu medical (f. d. 78, vol. I).

20. Instanța de judecată, a considerat, că prin pct.4 al ordinului administratorului ÎM „Apă-Canal Dondușeni” Igor Luca, nr.102 din 12 noiembrie 2021(substituit ulterior cu ord.227) a fost suspendat contractul individual de muncă cu reclamanta Mariana, în baza art. 78 alin. (2) lit. a) Codul muncii,” pe durata activității comisiei de anchetă, ulterior nu a fost emis nici un act care ar confirma finisarea activității comisiei de anchetă și s-a emis ordin de reluare a activității de muncă a reclamantei Dudun Mariana. Prin urmare, ordinul nr. 6 a ÎM „Apă-Canal Dondușeni” privind concedierea pentru neprezentarea la serviciu fără motive întemeiate a reclamantei, este ilegal.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

21. La 29 decembrie 2022, ÎM „Apă-Canal Dondușeni”, reprezentat de avocatul Eugeniu Fencovschi a declarat apel nemotivat (f. d. 220, vol. I) împotriva hotărârii din 02.12.2022 a Judecătoriei Edineț, sediul Dondușeni, iar la 27 aprilie 2023, a prezentat apelul motivat, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată depusă de Mariana Dudun să fie respinsă, ca neîntemeiată, (f. d. 1-5, vol. II).

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

22. Prin decizia din 12 aprilie 2024 a Curții de Apel Bălți, s-a admis apelul declarat de ÎM „Apă-Canal Dondușeni”, s-a casat parțial hotărârea din 02 decembrie 2022 Judecătoriei Edineț, sediul Dondușeni, în partea anulării ordinului ÎM „Apă-Canal Dondușeni” nr. 216 din 20 octombrie 2021 privind sancționarea contabilului-șef cu mustrare aspră; în latura anulării ordinului ÎM „Apă-Canal Dondușeni” nr. 6 din 12 ianuarie 2022 cu privire la concedierea contabilului-șef; în latura încasării din contul ÎM „Apă-Canal Dondușeni” în folosul reclamantei Dudun Mariana a plății despăgubirii pentru absență forțată de la muncă pentru perioada 12 ianuarie 2022 - la 02 decembrie 2022 în sumă de 109 714 lei; încasării din contul ÎM „Apă-Canal Dondușeni” în beneficiul Mariane Dudun în locul restabilirii la locul de muncă a compensației bănești în sumă de 30 954 lei ce constituie trei salarii medii lunare; în latura încasării unui salariu mediu lunar, ce constituie suma de 10 318 lei, cu titlu de compensare a prejudiciului moral; în latura încasării din contul ÎM „Apă-Canal Dondușeni” în folosul Mariane Dudun a cheltuielilor de asistență juridică, în sumă de 3 000 lei; în latura încasării de la ÎM „Apă-Canal Dondușeni” în bugetul de stat a taxei de stat în sumă de 4529,58 (patru mii cinci sute douăzeci și nouă, 58) lei, cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată înaintată de Dudun Mariana a fost respinsă. În latura respingerii capătului de cerere privind anularea pct. pct. 1,3, 4 din ordinul ÎM „Apă-Canal Dondușeni” nr. 102 (227) din 12 noiembrie 2021 „Cu privire la inițierea anchetei de serviciu” hotărârea s-a menținut (f. d. 7, 8-24, vol. II).

23. Fiind investită cu judecarea cauzei, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe, instanța de apel a constatat neelucidarea pe deplin a circumstanțelor cauzei, iar concluziile expuse în hotărâre sunt în contradicție cu circumstanțele factice ceea ce conform prevederilor art.386 al.1 lit. a), c) din Codul de procedură civilă prezintă temei de casare a hotărârii.

24. Instanța de apel, a menționat că la 03 august 2021 a fost întocmit procesul-verbal de control, prin care Inspectoratul pentru Protecția Mediului a depistat, la ÎM „Apă-Canal Dondușeni” un șir de încălcări ale legislației mediului. Contrar constatărilor instanței de fond, executarea indicațiilor menționate, la acel moment ținea de obligațiile de serviciu Marianei Dudun or, ultima a fost eliberată de executarea prin cumul a funcției de economist la data de 01 octombrie 2021, iar ordinul de sancționare nr. 162 a fost emis la 03 august 2021, perioadă când intimata cumula și funcția de economist.

25. Colegiul civil a stabilit, că potrivit ordinului nr. 34 din 26 aprilie 2019, responsabil pentru raportarea dărilor de seamă contabile a fost numit contabilul-șef, Mariana Dudun, pe când responsabil de raportarea dărilor de seamă cu caracter tehnic era numit inginerul-șef, Valeriu Uncu (f. d. 69, vol. I). Astfel, raportul tehnic a plății ce ține de poluarea mediului pentru anul 2020 a fost întocmit de inginerul șef însă darea de seamă urma a fi prezentată de contabilul șef, Mariana Dudun. Pentru anul 2020 darea de seamă a fost prezentată cu întârziere, la data de 25.08.2021 (nu 25.02.2021) (f. d.28) iar plata efectuată la data de 26.08.2021, tranzacție executată de contabilul șef (31-32). Prin urmare, ambele rapoarte (anul 2019 și 2020) au fost depuse de una și aceeași persoană M. Dudun deci ea era responsabilă pentru prezentarea dărilor de seamă.

26. Instanța de apel, a specificat că obligațiile de raportarea dărilor de seamă cu caracter tehnic de către inginerul-șef, Valeriu Uncu au fost îndeplinite (f. d. 33; 34; 35, vol. I,) iar, obligațiile contabilul-șef, Dudun Mariana despre raportarea dărilor de seamă contabile pentru anul 2020 nu au fost îndeplinite, fapte care rezultă din constatările și rezultatele controlului efectuat de Inspectoratul pentru Protecția Mediului.

27. Colegiul civil, a specificat că acest fapt rezultă și din darea de seamă privind plata pentru emisiile de poluanți, deversările și depozitarea deșeurilor pentru perioada fiscală A/2020 (vol. I, f. d. 28–29), emisă de Serviciul Fiscal de Stat, în sumă de 6.726,26 lei, care, potrivit ordinului de plată nr. 344, a fost achitată la data de 26 august 2021. Astfel, ordinul nr. 216 din 20 octombrie 2021 a fost emis legal, contabilului-șef Mariana Dudun fiindu-i aplicată sancțiunea disciplinară sub formă de mustrare aspră, în temeiul art. 206 alin. (1) lit. c) din Codul muncii. Or, întreprinderii „Apă-Canal Dondușeni” i-a fost cauzat un prejudiciu ca urmare a aplicării sancțiunii contravenționale (f. d. 6–9, vol. I).

28. Instanța de apel a constatat faptul adresării ÎM „Apă-Canal Dondușeni” la data de 02 noiembrie 2021, către SRL „1C Abandant-Program” cu solicitarea nr. 256 privind eliberarea informației 1C-Contrabilitate cu privire la efectuarea arhivării bazei de date curente în programul 1C-Contrabilitate, precum și

analizarea modificărilor efectuate cu documentele din baza de date 1C, cu descifrarea datei și orei modificărilor, utilizatorului care a efectuat modificări și operațiuni efectuate cu documentele prezentate.

29. Potrivit raportului efectuat de SRL „1C Abandant-Program”, de către ultimul a fost efectuată analiza arhivelor a trei baze de date din 11.03.2021, din 28.05.2021 și 02.11.2021. În urma examinării datelor bazelor de date încărcate, s-a stabilit că facturile fiscale nr. 0000001570 din 30/11/2020; nr. 000000651 din 31/05/2020; nr. 000000798 din 30/06/2020; nr. 000000950 din 31/07/2020; nr. 0000001086 din 31/08/2020; nr. 0000001228 din 30/09/2020; nr. 0000001399 din 31/10/2020; nr. 0000001721 din 31/12/2020; nr. 000000128 din 31/01/2021; nr. 000000261 din 28/02/2021; nr. 000000405 din 31/03/2021 în baza de date, la data de 11.03.2021 nu au fost depistate. Mai mult, potrivit raportului efectuat de către SRL „1C Abandant-Program” s-a mai constatat că facturile fiscale enumerate mai sus au fost create în sistem 1C-Contabilitate la data de 01.04.2021, cu excluderea documentului nr. 000000651 din 31/05/2020 care a fost creat la data de 11/08/2021, toate fiind introduse sub numele utilizatorului contabil șef de pe calculatorul Donduseni-LGSP1.

30. Totodată, instanța de apel, a stabilit că modificări în conținutul facturilor fiscale enumerate privind cantitatea sumelor introduse nu au fost efectuate (f. d. 52, vol. I.). Potrivit notei informative eliberate de către ÎM „Apă-Canal Dondușeni”, utilizatorul echipamentului de rețea DESKTOP Dondușeni-LGSP1 este Mariana Dudun.

31. Colegiul civil, a specificat că la data de 01 octombrie 2021 salariatei i s-a solicitat prezentarea explicațiilor scrise privind neachitarea la timp a plății pentru poluare în baza dării de seamă a Serviciului Fiscal de Stat, forma EMPOLDEP privind plata pentru poluare, emisiile și devărsările de poluanți și depozitarea deșeurilor pentru anul 2020, fiind contrasemnată de către persoana vizată la data de 01.10.2021 (f. d. 67, vol. I.). Prin ordinul nr. 102 cu privire la inițierea anchetei de serviciu, la pct. 4 s-a stabilit că durata activității comisiei de anchetă nu va depăși o lună.

32. Colegiul Civil, a menționat că la 17 decembrie 2021, ÎM „Apă-Canal Dondușeni” a expediat o înștiințare prin care a comunicat că este imposibilă activitatea comisiei speciale pentru ancheta de serviciu și că reclamanta urmează să se prezinte la serviciu.

33. La 30 decembrie 2021, Dudun Mariana a depus o cerere în adresa ÎM „Apă-Canal Dondușeni” prin care a solicitat aprobarea plecării sale în concediul anual de odihnă plătit pentru perioada de muncă 2020-2021, începând cu data de 30 decembrie 2021 însă cererea a fost respinsă. (f.d.136). Începând cu data de 03

ianuarie 2022 Mariana Dudun la serviciu nu s-a prezentat (f.d.147,148) , la scrisoarea privind necesitatea explicării neprezentării la serviciul din data de 03 ianuarie 2022, nu a răspuns, fiind înștiințată de membrii comisiei de cercetare disciplinară prealabilă (f. d. 147, 149, vol. I).

34. La 03 ianuarie 2022 ÎM „Apă-Canal Dondușeni” a expediat o solicitare prin care a solicitat explicația Mariane Dudun referitor la absența de la serviciu din data de 03.01.2022, informând totodată despre faptul că neprezentarea explicațiilor solicitate va fi calificată drept refuz (f. d. 149, vol. I), solicitarea fiind recepționată de Mariana Dudun fapt care se confirmă prin avizul de recepție (f .d. 149 verso, vol. I). Ulterior, potrivit ordinului directorului ÎM „Apă-Canal Dondușeni” nr. 6 din 12 ianuarie 2022 Mariane Dudun i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară sub formă de concediere, fiindu-i adus la cunoștință contra aviz de recepție (Vol. I, f. d. 138 verso).

35. Instanța de apel a făcut referire la art. 86 alin. (1) lit. h) din Codul muncii, specificând că concedierea se admite pentru absența fără motive întemeiate de la locul de lucru timp de cel puțin 4 ore consecutive (fără a ține cont de pauza de masă) în timpul zilei de muncă – în cazul salariaților cu durata zilnică a timpului de muncă de minim 8 ore pe zi, sau timp de cel puțin jumătate din durata zilnică a timpului de muncă – în cazul salariaților cu durata zilnică a timpului de muncă mai mică sau mai mare de 8 ore pe zi, iar potrivit ordinului de concediere din 12 ianuarie 2022, Mariana Dudun a absentat nemotivat de la serviciu de pe 03.01.2022 până pe 12.01.2022, astfel emiterea acestui ordin este legală.

36. Colegiul civil a considerat că argumentul reclamantei/intimatei privitor la faptul că nu a fost emis un ordin privind reluarea activității și ea a fost îndreptățită să nu se prezinte la serviciu nu poate fi reținut or, s-a stabilit cu certitudine despre necesitatea reluării activității în scris, iar faptul că comunicarea nu a îmbrăcat forma de ordin, hotărâre, dispoziție nu este temei de a constata încălcarea prevederilor art.75 al.4 din Codul muncii.

37. Subsecvent, instanța de apel a respins pretențiile privind restabilirea în funcție și încasarea din contul angajatorului a despăgubirilor pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă, începând cu data de 12 noiembrie 2021 până în momentul restabilirii, încasarea din contul angajatorului în beneficiul acesteia a compensației pentru prejudiciul moral cauzat prin concedierea ilegală în sumă de 30 000,00 lei.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

38. La 17 iulie 2024, Mariana Dudun, reprezentată de avocatul Serghe Vizniuc a declarat recurs împotriva deciziei din 12 aprilie 2024 a Curții de Apel

Bălți, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe (f. d. 85-86, vol. II).

SOLICITAREA RECURENTEI

39. În motivarea recursului, recurenta a invocat prevederile art. 432 alin. (2) lit. a), b), c) din Codul de procedură (în vigoare până la 1 septembrie 2023), potrivit căror recursul poate fi admis dacă nu a fost aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională; a interpretat în mod eronat legea.

40. În opinia recurente, instanța de apel a interpretat eronat circumstanțele relevante privind legalitatea ordinului de concediere. Deși, potrivit art. 75 alin. (4) din Codul muncii, reluarea activității trebuie dispusă prin ordin adus la cunoștința salariatului, angajatorul nu a emis un asemenea act. În consecință, raportul de muncă al Dudun Mariane, suspendat anterior, nu a fost reluat legal, astfel absența acesteia nu a putut constitui temei pentru concediere.

TERMENUL DE DECLARARE A RECURSULUI

41. Art. 434 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

(2) Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

42. Completul de judecată conchide că recurenta, s-a conformat prevederilor art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă și a depus în termen recursul, or, copia deciziei motivate a fost expediată în adresa recurente la 19 iunie 2024, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică (f. d. 82, vol. II), iar cererea de recurs a fost depusă la 16 iulie 2024, prin intermediul poștei electronice (f. d. 84-86, vol. II).

43. La 16 aprilie 2024, în adresa intimatului a fost expediată copia recursului declarat de Mariana Dudun, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței timp de o lună de la data primirii corespondenței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de expediere anexată la materialele dosarului (f. d. 93, vol. II).

44. Până la data stabilită pentru examinarea admisibilității recursului, ÎM „Apă-Canal Dondușeni” nu a făcut uz de dreptul său procedural de a depune referință.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

45. Art. 433 alin. (1) lit. (f) din Codul de procedură civilă

(1) Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care: f) recursul este vădit neîntemeiat.

46. Art. 432 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă

(1) Recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

c) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen;

d) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;

e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(2) Temeiurile menționate la alin.(1) lit.d)–f) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.

47. Art. 440 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă

„(1) În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

(2) Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

48. Din analiza prevederilor legale reținute supra, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, urmează să însușească în condițiile Codului de procedură civilă exercitarea efectivă a unui control de legalitate veritabil bazat pe temeuri concludente și serioase. Astfel, normele citate oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

49. În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul de procedură civilă dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate.

50. Completul Curții Supreme de Justiție, notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și

întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

51. Instanța de recurs atestă că motivele de casare, invocate în recurs, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă, deoarece se referă la dezacordul recurenteii cu soluția pronunțată de către Curtea de Apel Bălți și nu relevă că aceasta s-ar baza în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

52. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii/deciziei și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 din Codul de procedură civilă.

53. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată.

54. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate Curții de Apel Bălți și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici. Simpla trimitere la un text de lege, fără explicarea pretensei interpretări și/sau aplicări eronate a prevederilor legale de către Curtea de Apel Bălți, nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unei asemenea pretenși argument, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție s-ar substitui autorului recursului, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

55. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

56. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este

în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

57. Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p.141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea *Helmers c. Suediei* 09 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

58. În astfel de circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a aprecia recursul declarat de Mariana Dudun reprezentată de avocatul Serghei Vizniuc ca fiind inadmisibil.

59. Ținând cont de cele expuse *supra* și în temeiul art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 alin. (1) lit. f), 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă.

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul depus de Mariana Dudun, reprezentată de avocatul Serghei Vizniuc, împotriva deciziei din 12 aprilie 2024 a Curții de Apel Bălți.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Diana Stănilă

Judecători

Ion Munteanu

Oxana Parfeni